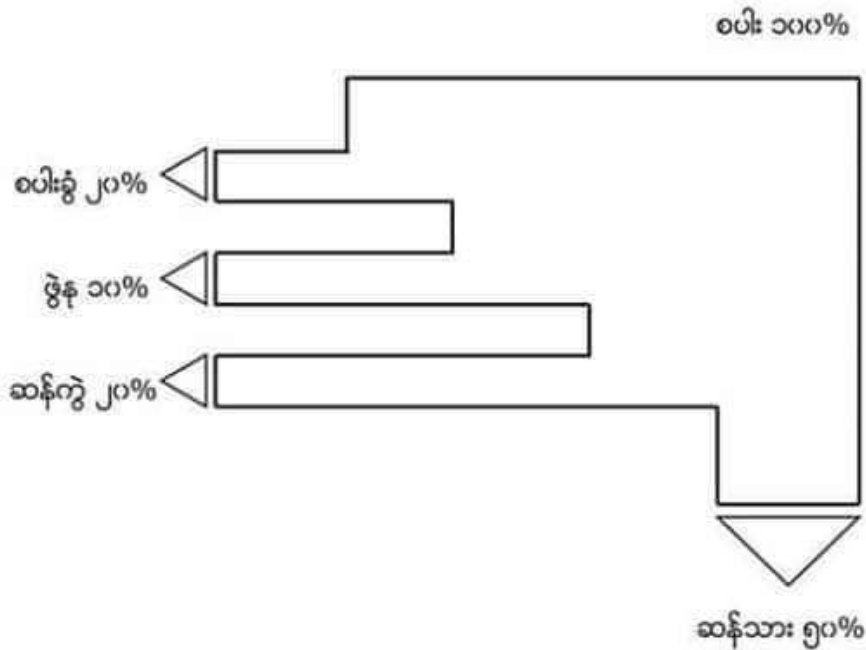

ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း

(ဦးမျိုးဦး)

စပါးမှဆန်ကြိတ်သည့်အခါ ဆန်သား (head rice)၊ ဆန်ကွဲ (broken) အပြင်ဘေးထွက်ပစ္စည်းအဖြစ် ဆန်ကွဲသေး၊ ဆန်နပ်၊ ဖွဲနု၊ နွားစာဖွဲနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအဖြစ် စပါးခွံတို့ရရှိသည်။ စပါးအမျိုးအစားအလိုက် စပါးခွံအလေးချိန်သည် ၁၈-၂၆%အတွင်း ရှိနိုင်၏။ ဆန်အဆင့်အတန်းအလိုက် ဖွဲနုကြိတ်ဖွပ်နှုန်းသည် ၄-၁၀%ရှိသည်။ ဥပမာ-ရိုးရိုးမြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်ကြိတ်လျှင် ဖွဲနုကြိတ်ဖွပ်နှုန်းသည် ၄-၅%ခန့်ဖြစ်ပြီး အဆင့်မြင့်စူပါ ၁၀၀ မှတ်ဆန်ကြိတ်လျှင် ဖွဲနုကြိတ်ဖွပ်နှုန်းသည် ၀%အထက်ဖြစ်နိုင်သည်။ စပါးအမျိုးအစား ပေါ်မူတည်၍ ကြိတ်ခွဲမှုအရည်အသွေးအမျိုးမျိုးရှိရာ ကြိတ်ခွဲမှုအရည်အသွေးကောင်းလျှင် ဆန်ကွဲအထွက်နှုန်းနည်းပြီး ညံ့ဖျင်းလျှင်မူ ဆန်ကွဲများနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယေဘုယျအားဖြင့် စပါးကြိတ်ခွဲလျှင် စပါးခွံအလေးချိန် ၂၀%၊ ဖွဲနုအလေးချိန် ၅%၊ နွားစာဖွဲ ၃%နှင့် ဆန်ကွဲ ၂၀% ဆိုပါက

ထွက်ရှိနိုင်သည့် ဆန်သား (မကျိုးမပဲ့သောဆန်လုံးပြည့် + $\frac{1}{4}$ သာကျိုးပဲ့ပြီး $\frac{3}{4}$ ကျန်သောဆန်)မှာ အလေးချိန် ၅၂% ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်၏။

နိုင်ငံတကာ၌ စပါးကြိတ်ခွဲလျှင် ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (Head Rice Recovery) နှင့် ဆန်သား + ဆန်ကွဲ စုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှု (Total Rice Recovery) စသည့် အခေါ်အဝေါ်ဖြင့်သာဖော်ပြသည်။

$$\text{ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု} = \frac{\text{ဆန်သားအလေးချိန်}}{\text{ကြိတ်ခွဲသည့်စပါးအလေးချိန်}} \times ၁၀၀$$

$$\text{ဆန်သား + ဆန်ကွဲစုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှု} = \frac{\text{ဆန်သား + ဆန်ကွဲအလေးချိန်}}{\text{ကြိတ်ခွဲသည့်စပါးအလေးချိန်}} \times ၁၀၀$$

စပါးအမျိုးအစားတစ်ခု၏ ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းကို ဖော်ညွှန်းရာတွင် အခြားနိုင်ငံ၌ ဆန်သားပြန်လည် ရရှိမှု (Head Rice Recovery) နှင့် ဆန်သား + ဆန်ကွဲစုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှု (Total Rice Recovery) ဖြင့်သာ ဖော်ညွှန်းလေ့ရှိသည်။

မြန်မာဆန်စပါးလောက၌ ဖော်ညွှန်းသုံးနှုန်းနေသော ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းသည် မြန်မာရိုးရာ အချင်အတွယ်စနစ်ဖြစ်သည်။ ဥပမာပြောရလျှင် စပါးတင်း ၁၀၀ကြိတ်ခွဲပါက ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း တင်း ၄၀ ရသည်ဟု ယေဘုယျပြောဆိုနေကြရာ ရုတ်တရက်ကြည့်ပါက ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ၄၀% ရသည်ဟု ယူဆရမလိုဖြစ်နေပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ပြောဆိုမည်ဆိုလျှင် မမှန်ကန်ပါ။

မြန်မာအချင်အတွယ်နှင့် နိုင်ငံတကာအချင်အတွယ်တို့ ဆက်စပ်မှုကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့-----

စပါးတစ်တင်း = ၄၆ ပေါင်

ဆန်တစ်တင်း = ၇၅ ပေါင်

ဆန်ကွဲတစ်တင်း = ၇၂ ပေါင်

ဖွဲနုတစ်တင်း = ၄၅ ပေါင်

တွက်ကြည့်လျှင် စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင် x ၁၀၀ တင်း = ၄၆၀၀ ပေါင်မှ ဆန်တင်း ၄၀ x ၇၅ = ၃၀၀၀ ပေါင်ဖြစ်ပါသည်။

စပါး ၄၆၀၀ ပေါင်ကြိတ်ခွဲပါက ဆန် ၃၀၀ ပေါင်ရရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်း အားဖြင့်ရလျှင် ---

$$\frac{၃၀၀၀}{၄၆၀၀} \times ၁၀၀ = ၆၅\% \text{ ဖြစ်ပါသည်။}$$

ထို့ကြောင့် စပါးတင်း ၁၀၀ ကြိတ်ခွဲသည့်အခါ ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းသည် ၆၅.၂%ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ပြည်ပမှ ၅ မှတ်ဆန် အဆင့်အတွက် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း တွက်ချက်ပုံကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။--

(၁) စပါးတင်း ၁၀၀ (တစ်တင်း ၄၆ ပေါင်) ၄၆၀၀ ပေါင်

(၂) အဖျင်းအမှော်၊ ဖုန်၊ သဲ၊ ခဲ (-) ၅၀ ပေါင်

သန်စင်ပြီးစပါး ၄၅၅၀ ပေါင်

(၃) စပါးခွံ၊ နွားစာဖွဲနှင့် ဆန်နပ်ထွက်ရှိမှု

(က) စပါးခွံ ပေါင် ၁၀၁၂ (၂၂%)

(ခ) နွားစာဖွဲ ပေါင် ၁၀၀

(ဂ) ဆန်နပ် (၅-၆ ပွိုင့်)ပေါင် ၃၀

(-) ၁၁၄၂

လုံးစင်ဆန် ၃၄၀၀ ပေါင်

* ပြည်ပ ၂၅%အဆင့်ဆန်၌ ဆန်သား ၆၀% နှင့် ဆန်ကွဲကြီး၊ ဆန်ကွဲသေး ၄၀%ပါဝင်သည်။

(၄) ဆန်နှင့်ဆန်ထွက်ပစ္စည်းထွက်ရှိမှု

(က) ဆန်ကွဲ (၃ တင်း) ပေါင် (-) ၂၁၆

(ခ) ဖွဲနု (၇ တင်း) ပေါင် (-) ၃၁၅

(-) ၅၃၁

(၅) ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း

(က) ဆန်အထွက်ပေါင်ချိန် ၂၈၇၇

(ခ) ညီမျှဆန်တင်း ၃၈.၃၆ တင်း

(တစ်တင်း ၇၅ ပေါင်)

(၆) ဆန်တစ်တန်ကြိတ်နှုန်း

ဆန်တစ်တန်ရရှိရန် ကြိတ်ခွဲရမည့်စပါး ၇၇.၈၈ တင်း

အထက်ပါတွက်ချက်မှ နမူနာပြပုံစံကိုကြည့်၍ အောက်ပါလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ကြည့်ကြပါစို့။-

လေ့ကျင့်ခန်း (၁)

မြန်မာ ၂၅ မှတ်၊ ဆန်ကြိတ်ရာ၌ ရွှေဝါထွန်းစပါးကိုအသုံးပြုခဲ့ရာ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (Head Rice Recovery) = ၃၇.၅ %နှင့် ဆန်သား + ဆန်ကွဲစုစုပေါင်း ပြန်လည်ရရှိမှု (Total Rice Recovery) ၆၅.၂% ရလျှင်မြန်မာအခေါ်အဝေါ် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ဆန်တင်းမည်မျှရနိုင်မည်နည်း။

ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းတွက်ချက်ရာ၌ စပါးတင်း ၁၀၀ အပေါ်အခြေခံပါသည်။

$$\text{ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု} = ၃၇.၅\%$$

$$\begin{aligned}\text{ဆန်သားအလေးချိန်} &= \frac{၄၆ \times ၁၀၀ \times ၃၇.၅}{၁၀၀} \\ &= ၁၇၂၅ \text{ ပေါင်}\end{aligned}$$

$$\text{ဆန်သား + ဆန်ကွဲစုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှု} = \frac{၆၅.၂ \times ၄၆ \times ၁၀၀}{၁၀၀}$$

$$\text{ဆန်သား + ဆန်ကွဲအလေးချိန်} = ၂၉၉၉.၂ \text{ ပေါင်}$$

$$\text{ဆန်သားအလေးချိန်} = ၁၇၂၅.၀ \text{ ပေါင်}$$

$$\text{ဆန်ကွဲအလေးချိန်} = ၁၂၇၄.၂ \text{ ပေါင်}$$

မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်၌ ဆန်သားနှင့်ဆန်ကွဲသတ်မှတ်ချက်အမျိုးအစားသည် ၆၀:၄၀ ဖြစ်ပါသည်။

ဆန်သား ၆၀ ပေါင်ပါလျှင် ဆန်ကွဲ ၄၀ ပေါင်ပါဝင်ရမည်။ ထို့ကြောင့်ပါဝင်ရမည့်

ဆန်ကွဲအလေးချိန်သည်

$$\underline{၁၇၂၅ \times ၄၀} = ၁၁၅၀ \text{ ပေါင်ဖြစ်ပါသည်။}$$

၆၀

$$\text{မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်} = ၁၇၂၅ + ၁၁၅၀$$

$$= ၂၈၇၅ \text{ ပေါင်}$$

$$\text{ဆန်တင်း} = ၃၈.၃၃ \text{ ပေါင်}$$

မြန်မာအချင်းအတွယ်အရ သိုလှောင်ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ဆန်တင်း ၃၈.၃၃ တင်းရှိသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

ဆန်ကွဲအနေဖြင့် ၁၂၇၄.၂ - ၁၁၅၀ = ၁၂၄.၂ ပေါင်ဘေးထွက်ပစ္စည်းအနေဖြင့် ထွက်ရှိပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း (၂)

မှော်ဘီ (၂)စပါးကြိတ်ခွဲရာ မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်အဆင့်၌ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု ၅၇%ရရှိပြီး ဆန်သား +

ဆန်ကွဲစုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှုသည် ၆၆.၄%ဖြစ်လျှင် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းမည်မျှရမည်နည်း။

$$\text{ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု} = ၅၇\%$$

$$\text{ဆန်သားအလေးချိန်} = \frac{၅၇ \times ၁၀၀ \times ၄၆}{၁၀၀}$$

၁၀၀

$$= ၂၆၂၂ \text{ ပေါင်}$$

$$\text{ဆန်သား+ဆန်ကွဲပြန်လည်ရရှိမှု} = ၆၆.၄\%$$

$$\text{ဆန်သား + ဆန်ကွဲအလေးချိန်} = \frac{၆၆.၄ \times ၁၀၀ \times ၄၆}{၁၀၀}$$

၁၀၀

$$= ၃၀၅၄.၄ ပေါင်$$

$$\text{ဆန်သား} + \text{ဆန်ကွဲအလေးချိန်} = ၃၀၅၄.၄ ပေါင်$$

$$\text{ဆန်သားအလေးချိန်} = ၂၆၂၂ ပေါင်$$

$$\text{ဆန်ကွဲအလေးချိန်} = ၄၃၂.၄ ပေါင်$$

မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်အဆင့်၌ ဆန်သားဆန်ကွဲသတ်မှတ်ချက်အမျိုးသည် ၆၀၄၀ ဖြစ်ပါသည်။

ဆန်သား ၆၀ ပေါင်ပါလျှင် ဆန်ကွဲ ၄၀ ပေါင်ပါရှိရမည်။

$$\begin{aligned} ၂၆၂၂ \text{ ပေါင်} &= \frac{၂၆၂၂ \times ၄၀}{၆၀} \\ &= ၁၇၄၈ \text{ ပေါင်} \end{aligned}$$

ပါဝင်ရမည့် ဆန်ကွဲအလေးချိန်သည် ၁၇၄၈ ပေါင်ဖြစ်ပါသည်။ ကြိတ်ခွဲရရှိသည့်ဆန်ကွဲသည် ၄၃၂.၄ ပေါင်ဖြစ်ပါသည်။ ရှိသမျှဆန်ကွဲအကုန်ရောပေးလိုက်လျှင် ဆန်သား + ဆန်ကွဲသတ်မှတ်ချက် အမျိုးအစားထက် ဆန်သားပိုမိုပါဝင်နေပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ဆိုပါက ကြိတ်ခွဲရမည့် ဆန်အဆင့် အတန်းကို ပိုမိုသတ်မှတ် ရန် လိုပါလိမ့်မည်။ မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်အဆင့်မှ မြန်မာ ၁၅ မှတ်သတ်မှတ်လျှင်-

$$\text{ဆန်သားဆန်ကွဲ} = ၇၀း ၃၀$$

$$\begin{aligned} \text{ဆန်ကွဲလိုအပ်ချက်} &= \frac{၃၀}{၇၀} = ၂၆၂၂ \\ &= ၁၁၂၃.၇ ပေါင် \end{aligned}$$

မြန်မာ ၁၅ မှတ်ဆန်အဆင့်ကိုမဝင်သေးပါ။ စုပါ ၅% အဆင့်သို့ သတ်မှတ်ကြည့်ပါစို့-

စုပါ ၅% ဆန်အဆင့်၏ဆန်သားဆန်ကွဲအချိုးသည် ၈၀:၂၀ ဖြစ်ပါသည်။

$$\begin{aligned}\text{ဆန်ကွဲလိုအပ်ချက်} &= \frac{၂၀ \times ၂၆၂၂}{၈၀} \\ &= ၆၅၅.၅ \text{ ပေါင်}\end{aligned}$$

စုပါ ၅% အဆင့်ပင်လျှင် ဆန်ကွဲထပ်မံလိုအပ်နေသေးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စုပါ ၁၀၀% အဆင့်သတ်မှတ်ကြည့်ကြပါစို့---

စုပါ ၁၀၀% ဆန်၏ဆန်သား၊ ဆန်ကွဲသတ်မှတ်ချက်အချိုးအစား ၉၆:၄ ဖြစ်ပါသည်။

$$\begin{aligned}\text{ဆန်ကွဲလိုအပ်ချက်} &= \frac{၄ \times ၂၆၂၂}{၉၆} \\ &= ၁၀၉.၂၅ \text{ ပေါင်ဖြစ်ပါသည်။}\end{aligned}$$

ထို့ကြောင့် မှော်ဘီ (၂)စပါးကို စုပါ ၁၀၀%အဆင့်ဆင့်ကြိတ်လျှင် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း အောက်ပါအတိုင်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

$$\begin{aligned}\text{ဆန်သား} &= ၂၆၂၂ \text{ ပေါင်} \\ \text{ဆန်ကွဲ} &= \frac{၁၀၉.၂၅ \text{ ပေါင်}}{၂၇၃၁.၂၅ \text{ ပေါင်}}\end{aligned}$$

ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း (တင်း) = ၃၆.၄၂ ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်ကွဲ ၄၃၂.၄ - ၁၀၉.၂၅ = ၃၂၃.၁၅

ပေါင်ဘေးထွက်ပစ္စည်းအနေဖြင့် ထွက်ရှိပါသည်။

အထက်ပါ လေ့ကျင့်ခန်း (၂)ခုကို သုံးသပ်ကြည့်လျှင် စပါးအမျိုးအစား တစ်ခုကို ကြိတ်ခွဲမည်ဆိုလျှင် မည်သည့်ဆန်အဆင့်အတန်းမျိုး ကြိတ်သင့်သည်ကို ရှေးဦးစွာ စမ်းသပ်သွားရန်လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာဆန်ကြိတ်ခွဲရေးလောက၌ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲနေသော အချင်အတွယ်သည် နိုင်ငံတကာအချင် အတွယ်နှင့် ဆက်စပ်မှုကို နားလည်သဘောမပေါက်လျှင် ရှုပ်ထွေးသယောင်ယောင်ရှိပါသည်။ အောက်ပါ ဇယားသည် မြန်မာအချင်အတွယ်အခေါ်အဝေါ်နှင့် နိုင်ငံတကာအခေါ်အဝေါ်တို့ ဆက်စပ်မှုကို ပိုမို ရှင်းလင်း သဘောပေါက်စေရန် ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဇယားသည် နိုင်ငံတကာဆန်ကြိတ်ခွဲထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၌ အသုံးပြုခေါ်ဝေါ်သည့် အချင် အတွယ်ဖြစ်သော ဆန်သားရရှိမှု (Head Rice Recovery) နှင့် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း (outturn) တို့ ဆက်စပ်မှုအခြေပြ ဇယားတစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ ကော်လံ (၁)သည် စပါးကို ကြိတ်ခွဲရရှိမည့် မကျိုးမပဲ့ သောဆန်သားရာခိုင်နှုန်း ကိုဖော်ပြပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ယနေ့မြန်မာစပါး၏ ပျမ်းမျှဆန်သား ပြန်လည်ရရှိမှုသည် ၃၉-၄၀% အတွင်းဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်စပါး၏ ပျမ်းမျှဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှုသည် ၅၉-၆၀% အတွင်းဖြစ်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံစပါးများ၏ ပျမ်းမျှဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှုသည် ၅၀% ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

ဒုတိယကော်လံမှ ဆဌမ ကော်လံထိသည် မြန်မာဆန်အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်အရရှိရမည့် ဆန်သားနှင့် ဆန်ကွဲအမျိုးအစားများ၊ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (HRR) အလိုက် ကြိတ်ခွဲရရှိနိုင်သော ကြိတ်ထွက်နှုန်း (outturn) များကို ဖော်ပြထားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မြန်မာစပါး၏ ပျမ်းမျှဆန်သား ပြန်လည်ရရှိမှု (HRR) သည် ၃၉%ဖြစ်ပါက မြန်မာ ၂၅ မှတ်ဆန်အဆင့်ကြိတ်လျှင် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ၃၉.၈၆ တင်း၊ စုပါ ၁၀၀ မှတ်ဆန်ကြိတ်လျှင် ၂၄.၉၀ တင်းရရှိမည်ဟု ယေဘုယျဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်။ ဤနေရာ၌ စက်ကြိတ်အဆင့်ကို ခေတ္တခေါင်းထဲမှဖယ်ထုတ်ထားပါ) ဆိုလိုသည်မှာ မြန်မာ ၂၅ မှတ်အဆင့်သည် ဆန်သား ၆၀+ ဆန်ကွဲ ၄၀ ဖြစ်၍ ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ပမာဏများနိုင်ပါသည်။ စူပါ ၁၀၀% အဆင့်သည် ဆန်သား ၉၆ + ဆန်ကွဲ ၄ ဖြစ်၍ ဆန်စက်ကြိတ်ထွက်နှုန်းပမာဏ နည်းနိုင်ပါသည်။

ဇယားအရ ဆန်ပြန်လည်ရရှိမှု (HRR) ၄၀% ကျော်လာလျှင် စပါးသည် မြန်မာ ၂၅ မှတ် အဆင့် ကြိတ်ဖို့မသင့်တော့ပါ။ အဆင့်မြင့်၍ မြန်မာ ၁၅ မှတ်အဆင့်ကြိတ်သင့်ကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ဆန်သား ပြန်လည်ရရှိမှု ၅၇%ရပါက စူပါ ၁၀၀% ဆန်ကိုတန်း၍ ကြိတ်ရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စပါးအရည်အသွေး ကောင်းသောကြောင့် စူပါ ၁၀၀% ဆန်မျိုးပင်လျှင် ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်း ၃၆.၄၁ % တင်း ရရှိခြင်းဖြစ် ပေသည်။

Head Rice Recovery ဆန်သားပြန်လည် ရရှိမှု%	မြန်မာ ၂၅% ဆန်ထွက်နှုန်း ဆန်သား=၆၀	မြန်မာ ၅% ဆန်ထွက်နှုန်း ဆန်သား=၇၀	စူပါ ၁၀% ဆန်ထွက်နှုန်း ဆန်သား=၇၅	စူပါ ၅% ဆန်ထွက်နှုန်း ဆန်သား=၈၀	စူပါ ၁၀၀% ဆန်ထွက်နှုန်း ဆန်သား=၉၆
ဆန်သား ၃၀	၃၀.၆၆	၂၆.၂၈	၂၄.၅၃	၂၃.၀၀	၁၉.၀၀
၃၂	၃၂.၇၀	၂၈.၀၀	၂၆.၁၇	၂၄.၅၃	၂၀.၄၄
၃၄	၃၄.၇၅	၂၉.၇၆	၂၇.၈၀	၂၆.၀၇	၂၁.၇၂
၃၆	၃၆.၈၀	၃၁.၅၄	၂၉.၄၄	၂၇.၆၀	၂၃.၀၀
၃၈	၃၈.၈၀	၃၃.၂၉	၃၁.၀၇	၂၉.၁၀	၂၄.၂၀
၃၉	၃၉.၈၆	၃၄.၁၇	၃၁.၈၉	၂၉.၉၀	၂၄.၉၁
၄၀	၄၀.၈၈	၃၅.၀၄	၃၂.၇၁	၃၀.၆၆	၂၅.၅၅
၄၅	-	၃၉.၄၂	၃၆.၈၀	၃၄.၅၀	၂၈.၇၅

ဆန်သား ပြန်လည် ရရှိမှု%	ဆန်ထွက်ပေါင်ချိန်			ဆန်ကြိတ် ထွက်နှုန်း (တင်း)	ဆန်တွင်မရော စပ်နိုင်သော ထွက်ရှိသော ဆန်ကွဲပေါင်ချိန်	ဆန်တစ်တန် ရရှိရန် စပါးကြိတ် နှုန်း(တင်း)	စုစုပေါင်းဆန်သား + ဆန်ကွဲပြန်လည် ရရှိမှု				
	ဆန်သား	ဆန်ကွဲ	ပေါင်း				ဆန် (၂၅) မှတ်	ဆန် ကွဲ	ပျိုင့်	ပေါင်း	%
၃၇.၅၂	၁၇၂၆.၂*	၁၁၅၀.၅*	၂၈၇၇	၃၈.၃၆	၂၁၆	၇၇.၈၈	၂၈၇၇	၂၁၆	၃၀	၃၁၂၃	၆၇.၉*

* ပြည်ပ ၂၅% အဆင့်ဆင့် ဆန်သား ၆၀% နှင့် ဆန်ကွဲကြီး၊ ဆန်ကွဲသေး ၄၀% ပါဝင်သည်။

ဆန်သား ပြန်လည် ရရှိမှု%	ဆန်ထွက်ပေါင်ချိန်			ဆန်ကြိတ် ထွက်နှုန်း (တင်း)	ဆန်တွင်မရော စပ်နိုင်သော ထွက်ရှိသော ဆန်ကွဲပေါင်ချိန်	ဆန်တစ်တန် ရရှိရန် စပါးကြိတ် နှုန်း(တင်း)	စုစုပေါင်းဆန်သား + ဆန်ကွဲပြန်လည် ရရှိမှု				
	ဆန်သား	ဆန်ကွဲ	ပေါင်း				ဆန် (၂၅) မှတ်	ဆန်ကွဲ	ပျိုင့်	ပေါင်း	%
၃၈.၅၂	၁၇၇၁.၉၂	၁၁၈၁.၂၈	၂၉၅၃.၂	၃၉.၃၈	၁၃၉.၈	၇၅.၉၄	၂၉၅၃.၂	၁၃၉.၈	၃၀	၃၁၂၃	၆၇.၉
၃၉.၅၂	၁၈၁၇.၉၂	၁၂၂၁.၉၄	၃၀၃၉.၈၆	၄၀.၄၀	၆၃.၁၄	၇၄.၀၅	၃၀၂၉.၈၆	၆၃.၁၄	၃၀	၃၁၂၃	၆၇.၉
၄၀.၅၂	၁၈၆၃.၉၂	၁၂၂၉.၈၈	၃၀၉၃.၈	၄၂.၂၄	-	၇၂.၅၈	၃၀၉၃.၈	-	၃၀	၃၁၂၃	၆၇.၉

တစ်ဖက်ပါဇယားတွင်ပါသောကိန်းဂဏန်းများကိုအခြေခံ၍ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (Head Rice Recovery) ကိုတွက်ချက်ကြည့်ရာ ၃၇.၅၂% ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါမည်။ ဆန်သား + ဆန်ကွဲ (ပျိုင့်အပါအဝင်) စုစုပေါင်းပြန်လည်ရရှိမှုသည် ၆၇.၉%ဖြစ်ပြီး အဆိုပါကိန်းဂဏန်းသည် စပါးအမျိုးအစား၊ နေရာဒေသတစ်ခုတည်းကသာဖြစ်ပါက ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှုသာလျှင် အပြောင်းအလဲအနည်းငယ်ရှိနိုင်ပါသည်။

ဤနေရာ၌ ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (recovery) ၃% စီတိုးလာပါက အခြေအနေမည်သို့ပြောင်းလဲလာမည်ကို ဇယားတွင်ထည့်သွင်း၍ကြည့်ကြပါစို့။ ဆန်သားရရှိမှု ၃% တိုးလာသည့်အချိန်၌ အဆိုပါစပါးအမျိုးအစားသည် ပြည်ပည ၂၅%ဆန်ကြိတ်ခွဲရန် မသတ်မှတ်သင့်တော့ပါ။ ပြည်ပ ၁၅%အဆင့်သို့မဟုတ် စုပါ ၁၀%သို့တိုးမြှင့် သတ်မှတ်သင့်သည် အခြေအနေသို့ရောက်ရှိလာသည်ကို ယေဘုယျအားဖြင့် တွေ့ရပေမည်။

ဆန်သားပြန်လည်ရရှိမှု (Head Rice Recovery) ၃%မျှတိုးလာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရုံဖြင့် ပြည်ပ ၂၅ မှတ်ဆန်ကြိတ်ခွဲရာတွင် ဆန်တစ်တန်တစ်သိန်းကြိတ်ခွဲပါက စပါးတင်း ၅၃၀၀၀၀ ပိုလျှံလာမည်။ ပိုလျှံလာမည့်စပါးကို ဆန်ကြိတ်ခွဲလျှင် ဆန်တန်ချိန် ၇၃၀၀ ပိုမိုထွက်ရှိပါမည်။

ဤအချက်ကိုကြည့်ပါက ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းသည် ဆန်ကြိတ်ခွဲရေးလောက၌ မည်မျှအရေးကြီးသည်မှာ ပေါ်လွင်လှပါသည်။ ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းကောင်းမွန်ရေးသည် စပါးစက်၊ လူတို့ဟန်ချက်ညီညီဆောင်ရွက်နိုင်မှသာလျှင် ရသင့်ရထိုက်သော ပမာဏရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

